

Izobraževalne delavnice uporabe pametnega telefona in računalnika v Knjižnici dr. Toneta Pretnarja

V namen pridobivanja znanja pri informacijskih potrebah in uporabi informacijskih virov ter informacijsko-komunikacijskih tehnologij in izobraževanja naših uporabnikov za samostojno uporabo informacijskih virov in storitev Knjižnica dr. Toneta Pretnarja organizira izobraževalne delavnice uporabe pametnega telefona in računalnika. Izobraževanje je namenjeno predvsem starejšim, ki jih je razvoj tehnologije nekoliko prehitel, danes pa za osnovno delovanje v družbi od njih terja njeno poznavanje. V pogovorih s potencialnimi poslušalci smo razdelali segmente, ki so našim uporabnikom najbolj zanimivi in bodo predstavljeni v tem prispevku.

Na prvem sklopu izobraževanj smo se lotili uvajanja v okolje MS Windows in Word. Odločili smo se, da je smiselno, da uporabniki delajo na svoji lastni pametni napravi. To sicer pomeni zelo osebni pristop predavatelja. Naprave se namreč med sabo razlikujejo, vsaka deluje nekoliko drugače. Po drugi strani pa edino na ta način lahko pričakujemo dejanski napredek pri tečajnikih. Naj omenim, da je prav tovrsten pristop močan adut naših izobraževanj, kar utemeljuje tudi anketa.

Za prehod med zahtevnejše funkcije aplikacij se je bilo treba najprej prebiti skozi osnove: navigacijske oziroma smerne tipke, ukaz kopiraj in prilepi, zapiranje aplikacij, kreiranje nove mape, urejanje ikon, delo s sporočili SMS, povezovanje na splet, uporaba mobilnega brskalnika Google Chrome, uporaba elektronske pošte in koledarja. Šele nato sledi osnovno spoznavanje operacijskega sistema MS Windows, pregled in delo z osnovnimi funkcijami urejevalnika besedil MS Word.

Zanimivo, da je med starejšimi uporabniki veliko zanimanja za družabna omrežja, vendar spoznavanje le-teh ne pride takoj na vrsto, najprej so potrebne osnove. Za začetek smo se lotili uporabe kamere in dela z galerijo.

Glavni cilj izobraževanja je povečati znanje iz področja digitalnih vsebin in omogočiti kar najboljšo uporabo pametne naprave ter spoznati prednosti uporabe pametnega telefona, tablice in računalnika. Podrobneje smo cilje to razdelili na:

- spoznati različne operacijske sisteme na pametnih napravah,
- spoznati, kakšno pametno napravo lahko uporabnik kupi,
- razumeti različne klicne možnosti ter načine odgovarjanja na klic,
- razumeti osnovne gradnike domačega zaslona, samostojno organizirati hierarhijo domačega zaslona,
- usvojiti pošiljanje SMS sporočili s pomočjo tipkovnice,
- razumeti pravilen način dela s stiki, razumeti in usvojiti različne načine povezave na splet,
- učinkovito brskati po spletu, spoznati učinkovito uporabe elektronske pošte in koledarja,
- osvojiti delo s fotoaparatom pametne naprave,

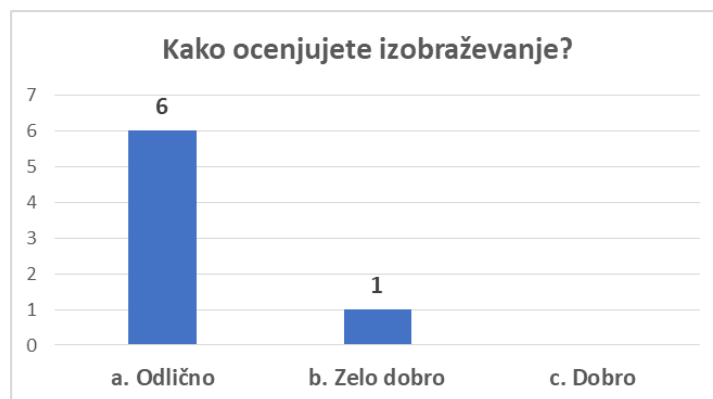
- osvojiti nameščanje, uporabo in brisanje različnih aplikacij,
- razumeti varno uporabo pametnih naprav,
- razumeti različne funkcije pametnih naprav,
- spoznati različne nastavitve pametnih naprav,
- spoznati osnovno rabo računalnika: Windows, Word, internet, e-pošta.

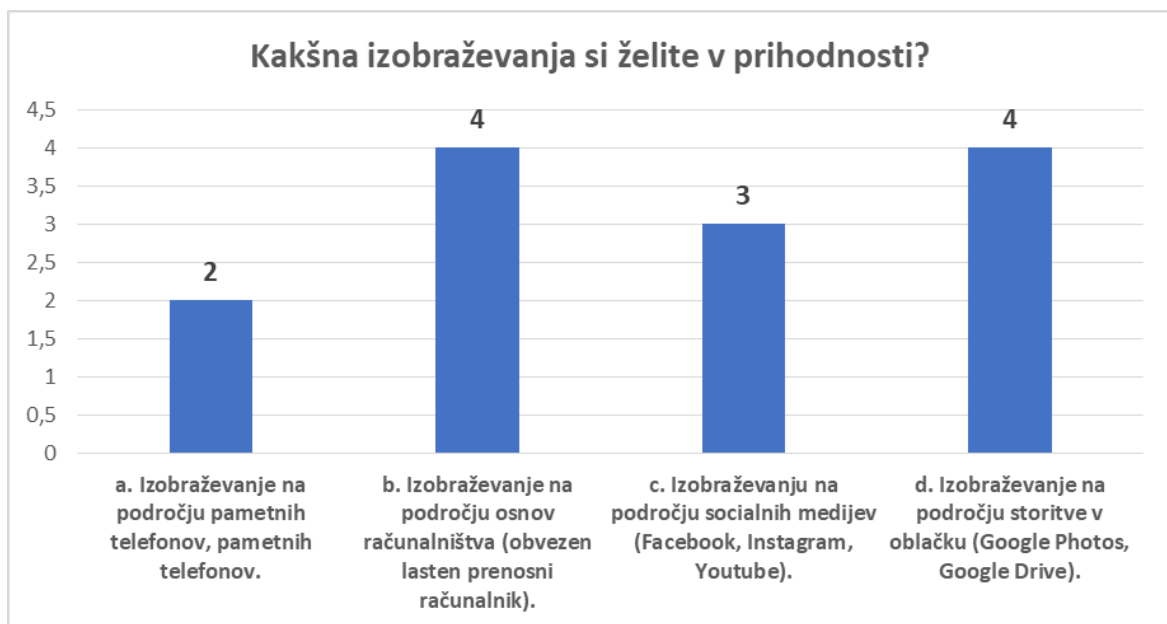
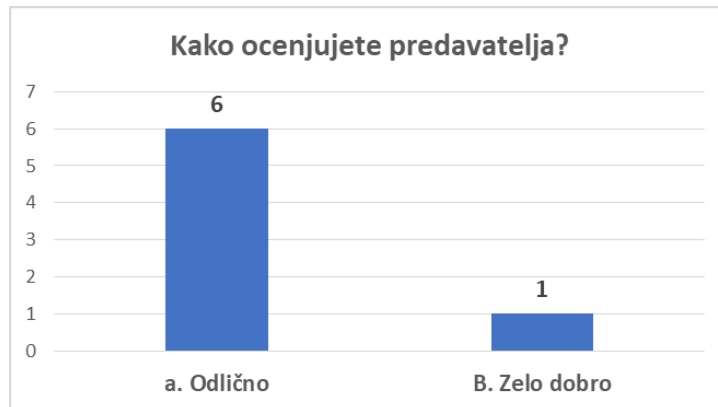
V izobraževanjih, ki so sledila uvodnemu tečaju, so bile obravnavane še naslednje vsebine:

- spoznavanje COBISS-a, iskanje, rezervacija, podaljševanje gradiva,
- spoznavanje BIBLOS-a, izposoja e-knjige,
- fotografiranje, snemanje videa, urejanje fotografij. Pošiljanje fotografij preko elektronske pošte, Vibra, Facebooka, FB Messengerja in WhatsAppa,
- nastavitve brezžične povezave z internetom (Wi-Fi),
- družbena omrežja (Facebook, Instagram, Twitter, YouTube, TikTok),
- komunikacije preko interneta oziroma Wi-Fija (Viber, WhatsApp, Skype),
- uporaba trgovine Google Play. Iskanje aplikacij in kako prepoznamo najboljše aplikacije,
- nameščanje aplikacij, brisanje aplikacij,
- storitve v oblaku (Google Photos, Google Drive, WeTransfer).

Spremljamo tudi aktualnost posameznih aplikacij oz. računalniških orodij. Le-te običajen uporabnik včasih niti ne smatra kot tradicionalno vezana na računalniško področje, a imajo zelo pomembno funkcijo v našem vsakdanu. Tako smo vključili izobraževanje uporabe aplikacije *zVem*, ki je odigrala pomembno vlogo v času COVID epidemije. Tudi uporaba *Sigence* lahko multiplicira uporabnost naše pametne naprave. V zadnjem času sta aktualni tudi aplikaciji *DoZdravnika* in *Varuh Zdravja*. Povezali smo se tudi z Zdravstvenim domom Tržič, ki je svoje paciente o dogodku obvestil in jih tudi usmeril v našo knjižnico. Problem uporabe omenjenih aplikacij je za starejše splošen, ki je večkrat tudi medijsko izpostavljen.

Do sedaj je bilo izvedenih 13 izobraževanj, vsakega se je udeležilo 10-13 slušateljev. Za evalvacijo dela smo izvedli anketo, vtisi slušateljev pa so strnjeni v naslednjih grafih:

Izobraževanje starejših na področju pametnih naprav se izkazuje kot nadgradnja ponudbe Knjižnice dr. Toneta Pretnarja. Pri starejših uporabnikih smo torej zaznali potrebo po izobraževanjih. Zaznali smo željo po vsaj osnovnem obvladovanju, nekateri posegajo tudi čez to. Kot veliko željo smo pri njih zaznali udejstvovanje na družabnih omrežjih. Še precej pomembnejša pa se izkazuje uporaba aplikacij za prijavo k svojemu zdravniku, shranjevanju

potrdila o precepljenosti itd. Zelo pomemben je tudi pristop predavatelja. Iz odzivov smo razbrali še, da starejšim veliko pomeni osebni pristop, prilagajanje, predvsem pa spodbuda, saj sicer marsikateri obupa nad prezahtevnostjo tehnologij, ki jih sami v življenju prej nikoli niso uporabljali.

Nejc Perko
Knjižnica dr. Toneta Pretnarja

Vir:

Letna poslovna poročila Knjižnice dr. Toneta Pretnarja (<https://www.knjiznica-trzic.si/letno-poslovno-porocilo/>)

Strategija razvoja Knjižnice dr. Toneta Pretnarja (<https://www.knjiznica-trzic.si/http-knjiznica-trzic-splet-arnes-si-files-2021-06-strategija-razvoja-knjiznice-dr-toneta-pretnarja-2021-2025-pdf/>)

Strokovna priporočila in standardi za splošne knjižnice (za obdobje 2018–2028) (<https://www.gov.si/assets/ministrstva/MK/Zakonodaja-ki-ni-na-PISRS/Kulturna-dediscina/2ffbd52377/Strokovna-priporocila-in-standardi-za-splosne-knjiznice.pdf>)